

Suunnitelmat päijäthämäläisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi 2021 – 2025

Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2025

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022 – 2025

Suunnitelma ikääntyvän väestön tukemiseksi 2021 – 2025

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma 2021 – 2025

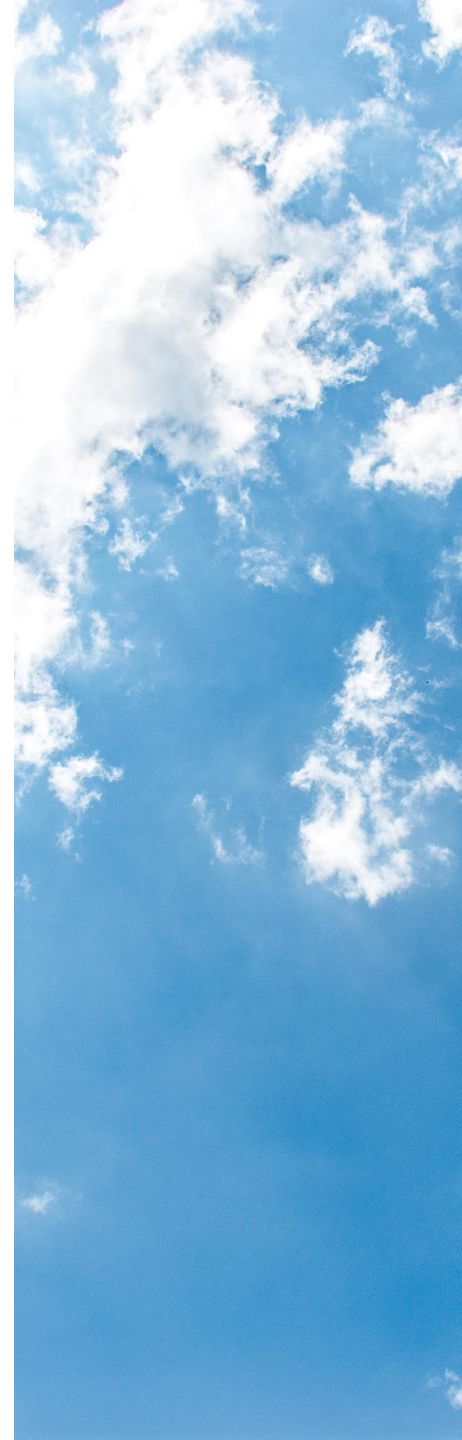
Asikkala Hartola Heinola Hollola Iitti
Kärkölä Lahti Orimattila Padasjoki Sysmä

päijät sote

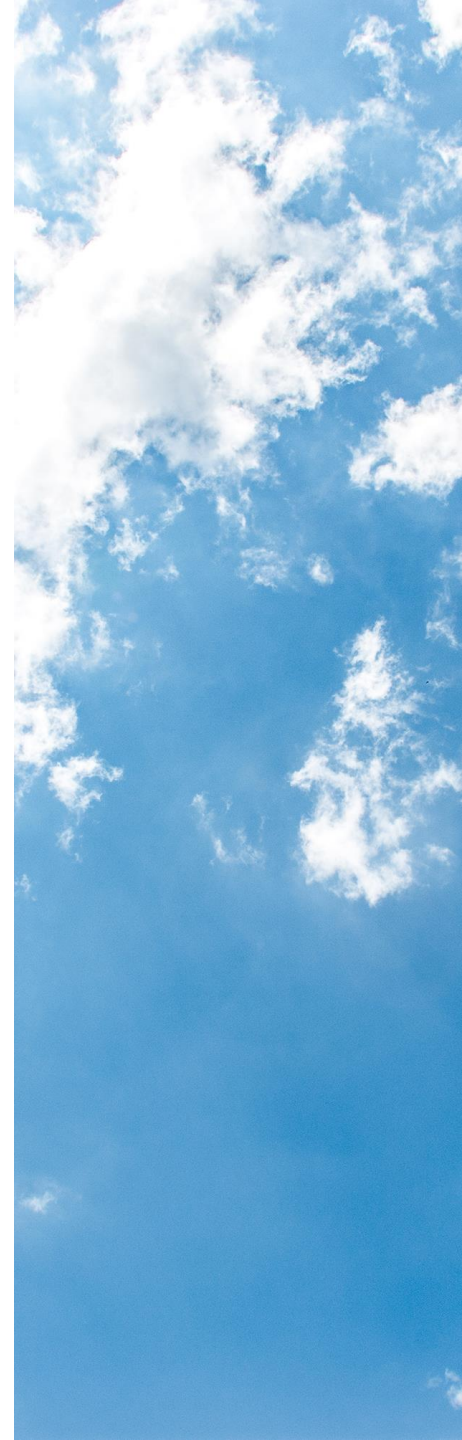
1. Suunnitelmien hyväksyminen

- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2021 – 2025 esitetään hyväksyttäväksi maakuntahallituksessa, Päijät-Hämeen kunnissa sekä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä ja se lähetetään tiedoksi Päijät-Hämeen yhdistysfoorumille.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Suunnitelma ikääntyvän väestön tukemiseksi sekä Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma esitetään hyväksyttäväksi Päijät-Hämeen kunnissa sekä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä ja ne lähetetään tiedoksi Päijät-Hämeen yhdistysfoorumille.

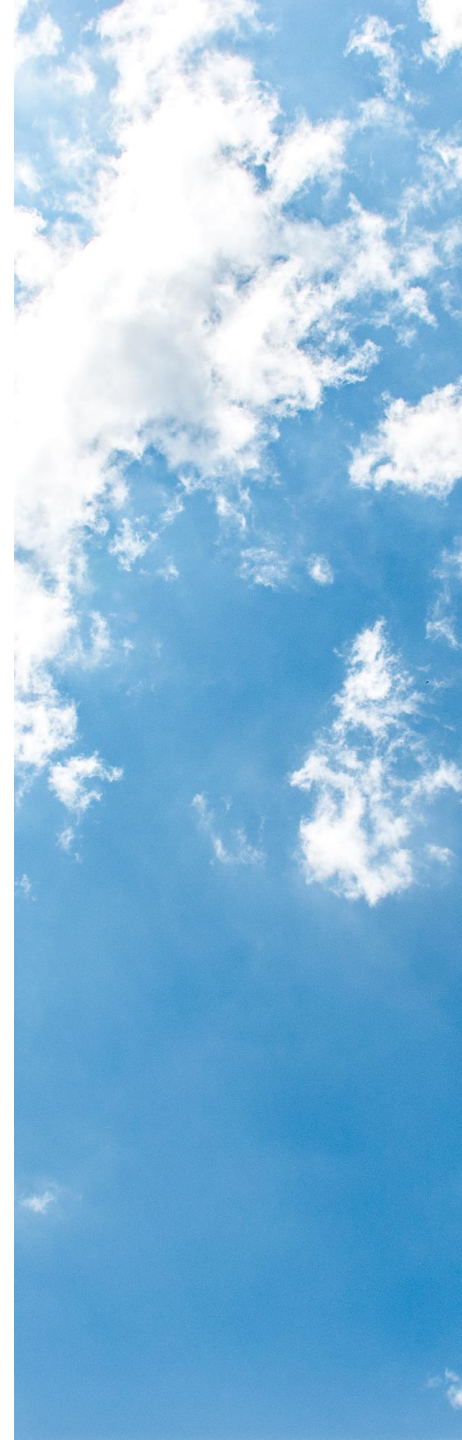
2.1 Suunnitelmien kokonaisuus (1/2)

- Hyväksyttävänä olevat suunnitelmat täydentävät toisiaan. Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma toimii alueellisia suunnitelmia yhteensovittavana asiakirjana.
- Suunnitelmien yhteensovittamisella pyritään hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävän työn (hyte-työ) vaikuttavuuteen.
- Päijät-Hämeen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteet eli hyte-kärjet 2020 – 2025 yhdistävät suunnitelmia.
- Jo aiemmin on laadittu hyte-työhön kytkeytyviä suunnitelmia, kuten Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma ja ravitsemusterveyden edistämissuunnitelma.

2.2 Suunnitelmien kokonaisuus (2/2)

- Kunnissa laadittavat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat sekä muut kuntakohtaiset suunnitelmat toimivat kunnan oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työvälineenä ja ne ovat tärkeä osa alueellista hyte-työtä.
- Suunnitelmien ja hyte-kärkien tavoitteiden toteutumisen seuranta sekä raportointia varten laaditaan rakenne ja vuosikello. Hyte-kärkien toteutumista arvioidaan erillisen seurantaindikaattorikokonaisuuden avulla.
- Alueellisesti laadittavat suunnitelmat tarkistetaan seuraavan kerran vuonna 2025.
- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2025 julkaistaan hyväksymisen jälkeen hyvinvointikertomus.fi -sivustolla.

3. Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

1. Kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna

2. Syrjäytymisriskissä olevien määrä on maan keskitasoa pienempi

1. Kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi

2. Toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia

3. Lähisuhteet ovat turvallisia

1. Kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa

2. Haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa

1. Elintavat ovat terveellisiä

2. Päihteiden kokeilu ja käyttö on vähäisempää kuin maassa keskimäärin

YHTEISTYÖMME ON TAVOITTEELLISTA

KÄYTÖSSÄMME ON VAIKUTTAVIA JA NÄYTTÖÖN PERUSTUVIA MENETELMIÄ

4.1 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kärjet

Osallisuus ja yhteisöllisyys

Osallisuus ymmärretään koko elämää koskevana käsitteenä, johon kuuluu osallistumisen ja mielipiteen ilmaisun lisäksi oman elämän hallinta ja yhteisöllisyys.

Mielen hyvinvointi

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointia ylläpitää perheen toimiva arki ja sujuvat peruspalvelut. Tukea saadaan matalalla kynnyksellä varhaisessa vaiheessa.

Arjen turvallisuus

Välittävät ja läsnäolevat aikuiset turvallisissa ja terveellisissä ympäristöissä tukevat lasten ja nuorten hyvää arkea.

Terveelliset elintavat

Jokaisella lapsella, nuorella ja perheellä on keinoja, taitoja ja tietoa tehdä terveellisiä ja kestäviä valintoja arjessaan.

Läpileikkaavat toimintaperiaatteet:

YHDENVERTAISUUS - KUMPPANUUS - OIKEA-AIKAISUUS

Lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuva toimintakulttuuri.

4.2 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

Osallisuus ja yhteisöllisyys

- ✓ Nuorten kiinnittyminen koulutukseen, työhön ja yhteisöihin vahvistuu.
- ✓ Lapset, nuoret ja perheet ajatuksineen ja kokemuksineen tulevat kuulluksi ja nähdyksi.
- ✓ Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys alueella vähenee.

Mielen hyvinvointi

- ✓ Jokainen lapsi ja nuori tulee kohdatuksi ja läheltä löytyy turvallinen ja luotettava aikuinen, jonka puoleen voi kääntyä.
- ✓ Alueella on saatavilla riittävästi ennalta ehkäisevää tukea, matalan kynnyksen palveluita ja toimiva polku vahvemman tuen piiriin.

Arjen turvallisuus

- ✓ Jokaisella lapsella ja nuorella on turvallinen kasvuympäristö, jossa ketään ei kiusata.
- ✓ Tieto, palvelut ja tuen mahdollisuudet ovat lasten, nuorten ja perheiden sekä eri toimijoiden tiedossa ja saatavilla.
- ✓ Lapset ja nuoret on asetettu etusijalle koronakriisin jälkihoidossa.

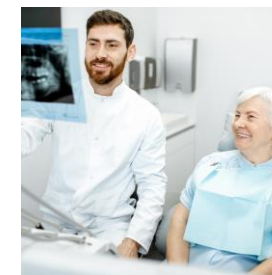

Terveelliset elintavat

- ✓ Lasten ja nuorten huume- ja alkoholin käyttö alueella vähenevät ja alueella kannustetaan päihteettömyyteen.
- ✓ Nuorilla on näköaloja tulevaisuuteen, joka kannustaa pitämään huolta omista asioistaan.
- ✓ Vahvistamme lasten ja nuorten tasapainoisen ja myönteisen ruoka- ja kehosuhteen rakentumista ja syömisen taitoa.

5.1 Ikääntyneiden suunnitelman kehityskärjet

Päijät-Hämeessä on turvallista ikääntyä ja elää oman näköistä elämää

OSALLISUUS JA
YHTEISÖLLISYYS

ARJEN
TURVALLISUUS

MIELEN
HYVINVOINTI

PÄIHTEETTÖMYYS
JA TERVEELLISET
ELINTAVAT

Yksilöllinen ja omannäköinen elämä

- Taloudelliset edellytykset, terveys, toimintakyky, mielekästä tekemistä
- Mahdollisuus vaikuttaa valintoihin, osallisuus
- Ikäihmisten arvostus ja itsemääräämisoikeus
- Erilaisuuden hyväksyntä
- Mahdollisuus saada tukea omannäköisiin elämänvalintoihin

Yksinäisyyttä ehkäisevä, turvallinen elinympäristö ja asuminen

- Esteetön asuminen ja elinympäristö
- Esteettisyys ja vihreys
- Yhteisöllinen asuminen
- Yksinäisyyden ehkäisy
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo palveluissa ja toiminnassa.
- Elinympäristö kannustaa hyvinvointiin ja päihteettömyyteen

Ikääntyneet toimijoina ja voimavarana

- Mahdollisuus vaikuttaa kunnan palveluiden ja ympäristön suunnitteluun
- Vertaistuki ja vapaaehtoistyö
- Yhdessä tekeminen ja sitä mahdollistavat tilat
- Koulutusta ikääntyneille, esim. digiosaaminen
- Kannustus muuttoon sinne, missä mahdollisuus olla aktiivinen toimija

Saavutettavat, oikea-aikaiset ja joustavat palvelut

- Toimiva asiakasohjaus ja tarpeiden arviointi
- Yksilölliset ja oikea-aikaiset palvelut, valinnanvapaus
- Matalan kynnyksen ja varhaisen tuen palvelut,
- Tietoa helposti saatavilla, digitaaliset palvelut.
- Yhden luukun palvelut, eheä palveluketju

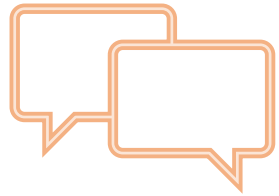
5.2 Ikääntyneiden suunnitelman palvelurakennetavoitteet

Tavoitteena on, että ikääntyneet voivat asua omassa kodissa mahdollisimman pitkään

- Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus on 94 %
- Säännöllisen kotihoidon piirissä enintään 10 % yli 75-vuotiaista
- Palveluasumisen piirissä 2-3 % yli 75-vuotiaista
- Omaishoidon tuen piirissä vähintään 3 % yli 75-vuotiaista
- Tehostetussa palveluasumisessa 6 % yli 75-vuotiaista

6.1 Ehkäisevän työn palvelulupaus

Meillä saa puhua

Ehkäisemme syrjäytymistä

Huomioimme läheiset

Vahvistamme minäpystyvyyttä

Meillä ehkäisevä työ kuuluu kaikille

6.2 Ehkäisevän työn toimintasuunnitelman tavoitteet

Meillä saa puhua

- Ihmisten parissa toimivat osaavat puhua neljän tuulen ilmiöistä
- Ammatillaiset osaavat ottaa neljän tuulen ilmiöt puheeksi
- Puheeksiottaminen on systemaattista

Ehkäisemme syrjäytymistä

- Neljän tuulen ilmiöihin liittyvä paikallinen ja alueellinen tieto on helposti hyödynnettävissä
- Ehkäisevää työtä johdetaan tiedolla
- Käytössä on arvioituja työkaluja, toimintatapoja ja käytäntöjä
- Ammatillaisilla käytössä on vaikuttavaksi osoitettuja menetelmiä ja toimivia käytäntöjä

Huomioimme läheiset

- Neljän tuulen ilmiöihin liittyvä läheisnäkökulma on kirjattu alueellisiin ja paikallisiin suunnitelmiin
- Ehkäisevää työtä tehdään ja kehitetään eri ikäisten ihmisten arkiympäristöissä eli lähiyhteisöissä
- Ammatillisilla on keinoja huomioida työssään läheisnäkökulma

Vahvistamme minäpystyvyyttä

- Ammatillaiset käyttävät työssään keinoja, menetelmiä ja työkaluja, joiden avulla kuntalainen voi pitää huolta omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään
- Tunne- ja turvataitoja, itsetuntemusta ja arjen taitoja lisätään ihmisen arkiympäristöissä.
- Ammatillaiset saavat palautetta tavoitteellisen työn osuvuudesta väestön hyvinvointiin ja tarpeisiin
- Kuntalaiset osallistuvat ehkäisevään työhön

Meillä ehkäisevä työ kuuluu kaikille

- Ehkäisevän työn rakenne tukee tehtävää työtä, rakenteen toimivuudesta huolehditaan
- Ehkäisevää työtä tehdään ja kehitetään monilla tasoilla, eri näkökulmista ja systemaattisesti
- Viestintä on sujuvaa ja tietoa on saatavissa

Lisätietoja

- Alueellinen hyte: Saila Juntunen, hyvinvointipäällikkö, Päijät-Hämeen liitto
puh. 044 077 3002, saila.juntunen@paijat-hame.fi
- Lapset ja nuoret: Eija Kallio, tulosaluejohtaja, lapsiperhepalvelut, Perhe- ja sosiaalipalvelut, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä
puh. 044 778 0310, eija.kallio@phhyky.fi
- Ikääntyneet: Anu Olkkonen-Nikula, toimialajohtaja, ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus toimiala, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä
puh. 044 440 6523 anu.olkkonen-nikula@phhyky.fi
- Ehkäisevä työ: Susanna Leimio, Päijät-Hämeen ehkäisevän työn seutukoordinaattori, Sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
puh. 044 729 7984 susanna.leimio@phhyky.fi

Linkit suunnitelmiin löytyvät Päijät-Hämeen liiton sivuilta suunnitelmien hyväksymisten jälkeen.

